

Czwartek, 10 maja 2012 r.

43. zauważa, że choć miejsce na bagaż może być ograniczone w niektórych statkach powietrznych, nie istnieją jakiegokolwiek wspólne wytyczne w zakresie rozmiaru lub ciężaru bagażu podręcznego lub rejestrowanego w unijnych przewozach lotniczych; proponuje, aby Komisja zachęciła branżę do ustalenia wspólnych pułapów restrykcji, zważywszy że dzięki temu pasażerowie czuliby się pewniej w czasie podróży; uważa, że warunkiem powodzenia takiego rozwiązania na rynku światowym jest zaangażowanie ICAO we wspomniany proces;

44. wskazuje na to, że niektóre linie lotnicze wymagają nieproporcjonalnie wysokich opłat za bagaż rejestrowany; wzywa Komisję do przeanalizowania tego postępowania pod kątem praktyk wymienionych w ust. 13 oraz sprawiedliwej i przejrzystej polityki cenowej;

45. sugeruje, że należy wprowadzić pułap opłat nakładanych przez linie lotnicze za bagaż dodatkowy i nadbagaż;

Dostępność

46. wzywa przedsiębiorstwa zarządzające regionalnymi portami lotniczymi do dostosowania ich obiektów do obsługi osób niepełnosprawnych, aby umożliwić tym osobom niezależny dostęp do różnych stref w porcie lotniczym oraz komfortowe korzystanie ze wszystkich usług;

47. podkreśla, że dzięki niewielkim terminalom, funkcjonalności i organizacji regionalne porty lotnicze stanowią wartość dodaną dla pasażerów z ograniczoną mobilnością, pasażerów podróżujących z rodziną itd.; wzywa Komisję, porty lotnicze i inne zainteresowane strony do uznania za wzór projektu i budowy terminali, które są bardziej dostępne i zachęcające dla pasażerów;

*

* *

48. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Ochrona finansowa interesów UE - zwalczanie nadużyć - sprawozdanie roczne za 2010 r.

P7_TA(2012)0196

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej – Zwalczanie nadużyć finansowych – Sprawozdanie roczne za 2010 r.m.in. w formie podatku VAT i ceł. (2011/2154 (INI))

(2013/C 261 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie wcześniejszych sprawozdań rocznych Komisji Europejskiej i Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 29 września 2011 r. dla Parlamentu Europejskiego i Rady zatytułowane „Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej – Zwalczanie nadużyć finansowych – Sprawozdanie roczne – 2010 r.” (COM(2011)0595) wraz z dokumentami towarzyszącymi (SEC(2011)1107, SEC(2011)1108 i SEC(2011)1109) ⁽¹⁾,
- uwzględniając jedenaste sprawozdanie z działalności OLAF-u – sprawozdanie roczne za 2011 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2010, wraz z odpowiedziami instytucji ⁽³⁾,

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-commission/2010_en.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/documents/reports-olaf/rep_olaf_2010_en.pdf

⁽³⁾ Dz.U. C 326 z 10.11.2011, s. 1.

Czwartek, 10 maja 2012 r.

- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Trybunału Obrachunkowego dotyczący strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych (COM(2011)0376),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej przez prawo karne i w drodze dochodzeń administracyjnych – Zintegrowana polityka służąca ochronie pieniędzy podatników, (COM(2011)0293),
- uwzględniając swoją rezolucję z 15 września 2011 r. w sprawie wysiłków UE w walce z korupcją ⁽¹⁾, swoje oświadczenie z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie działań Unii na rzecz walki z korupcją ⁽²⁾ oraz komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego zatytułowany „Zwalczanie korupcji w UE” z 2011 r. (COM(2011)0308),
- uwzględniając art. 325 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot – Zwalczanie nadużyć finansowych – Sprawozdanie roczne za 2009 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A7-0121/2012),
- A. mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie ponoszą wspólnie odpowiedzialność za ochronę interesów finansowych UE i zwalczanie nadużyć finansowych, oraz mając na uwadze, że ścisła współpraca między Komisją a państwami członkowskimi ma podstawowe znaczenie,
- B. mając na uwadze, że państwa członkowskie ponoszą główną odpowiedzialność za wykonanie około 80 % budżetu Unii Europejskiej oraz za gromadzenie zasobów własnych, m.in. w formie podatku VAT i ceł,
- C. mając na uwadze, że w 2010 r. ogólny wpływ finansowy nieprawidłowości wykrytych za pomocą systemów kontroli wyniósł 2 193 mln EUR, w porównaniu z 1 757 mln EUR w 2009 r.,
- D. mając na uwadze, że według Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) w płatnościach podlegających rozliczeniu wykryto istotne błędy, których szacowany poziom wynosi 3,7 % dla całego budżetu UE; mając na uwadze, że stwierdzono tylko częściową skuteczność systemów kontrolnych w zapewnieniu regularności płatności oraz mając na uwadze, że główne źródła błędów są związane z kwalifikowalnością i błędami w procedurach zamówień publicznych;
- E. mając na uwadze, że w większości przypadków ETO uważa, że władze państw członkowskich przed dokonaniem płatności uzyskały wystarczające informacje, aby wykryć i poprawić przynajmniej część błędów, oraz mając na uwadze, że ETO uważa, że wciąż istnieje możliwość usprawnienia mechanizmów poprawy i działań kontrolnych państw członkowskich,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0388.

⁽²⁾ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 62.

⁽³⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0142.

Czwartek, 10 maja 2012 r.

Ogólne rozważania

1. podkreśla, że ogólnosiwiatowy kryzys finansowy, a w szczególności kryzys strefy euro, który obecnie przechodzi UE, wymaga przedsięwzięcia specjalnych środków mających na celu zapewnienie odpowiedniej ochrony interesów finansowych UE pod względem dochodów, które to interesy są bezpośrednio powiązane z interesami finansowymi państw członkowskich; jest zdania, że bardziej rygorystyczne wdrażanie polityki budżetowej może przyczynić się do wyprowadzenia Europy z kryzysu, w szczególności poprzez zmniejszenie rozmiarów szarej strefy UE, która według szacunków odpowiada około jednej piątej oficjalnego PKB ⁽¹⁾;
2. podkreśla potencjał administracji elektronicznej pod względem zwiększenia przejrzystości oraz zwalczania nadużyć finansowych i korupcji, a tym samym zabezpieczenia funduszy publicznych; podkreśla, że Europa pozostaje w tyle za swoimi partnerami przemysłowymi między innymi z powodu braku interoperacyjności systemów ⁽²⁾; podkreśla, że zwłaszcza w czasach kryzysu Europa musi zwiększyć swoje wysiłki zmierzające do wykształcenia administracji elektronicznej nowej generacji, która przyczyniłaby się do zwiększenia przejrzystości finansów publicznych;
3. zwraca uwagę, że elektroniczne transakcje bezgotówkowe są dokumentowane i w związku z tym w mniejszym stopniu przyczyniają się do rozwoju szarej strefy, oraz że wydaje się, iż istnieje silny związek pomiędzy odsetkiem płatności elektronicznych dokonywanych w danym kraju a jego szarą strefą ⁽³⁾; zachęca państwa członkowskie do obniżenia swoich progów obowiązkowych płatności bezgotówkowych;
4. podkreśla, że niezbędne są wiarygodne dane statystyczne o zakresie nadużyć i korupcji, a w szczególności o zakresie przestępstw podatkowych i celnych oraz o nadużyciach środków unijnych przez przestępczość zorganizowaną; ubolewa nad tym, że pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Parlamentu Komisja nie przedstawiła takich danych;

Uwagi ogólne

5. podkreśla, że nadużycie finansowe to niezgodne z prawem, dobrowolne działanie, które stanowi przestępstwo, a nieprawidłowość oznacza nieprzestrzeganie danej zasady, oraz ubolewa nad tym, że w sprawozdaniu Komisji Europejskiej nie omówiono dogłębnie kwestii nadużyć finansowych, ale za to poświęcono bardzo dużo uwagi nieprawidłowościom; przypomina, że art. 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) odnosi się do nadużyć finansowych, a nie do nieprawidłowości, i wzywa do dokonania rozróżnienia między nadużyciami finansowymi a błędami; wzywa do tego, by problemem korupcji zajmowano się jednocześnie z kwestią nadużyć finansowych;
6. zaznacza, że wpływ finansowy nieprawidłowości w obszarze wydatków w 2010 r. wzrósł do 1,8 mld EUR (1,27 % przydzielonych środków) w porównaniu z 1,4 mld EUR (1,13 %) w 2009 r.; po stronie dochodów ogólny wpływ finansowy nieprawidłowości jest również wyższy: 393 mln EUR (1,88 % całkowitych zgromadzonych tradycyjnych zasobów własnych brutto) w porównaniu z 357 mln EUR (1,84 %) w 2009 r.;
7. ubolewa, że ogromne ilości środków unijnych wciąż są niewłaściwie wykorzystywane, i wzywa Komisję do podjęcia zdecydowanych działań w celu podniesienia stopy odzysku niesłusznie wypłaconych środków, zwiększenia odpowiedzialności państw członkowskich za odzyskanie niewłaściwie wykorzystanych środków, lepszego przeciwdziałania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz ich wykrywania, a w przypadku niewłaściwego wykorzystania środków unijnych – natychmiast wstrzymać wypłaty i zastosować skuteczne sankcje;
8. zwraca uwagę, że w 2010 r. liczba powiadomień o przypadkach nieprawidłowości finansowych zwiększyła się we wszystkich obszarach z wyjątkiem funduszy przedakcesyjnych i tradycyjnych zasobów własnych oraz że wzrost ten wiąże się z zakończeniem okresu wdrażania funduszy spójności 2000–2006 i z udoskonaleniami systemu zarządzania nieprawidłowościami (IMS);

⁽¹⁾ Size and Development of the Shadow Economy of 31 European and 5 other OECD Countries from 2003 to 2011 [Rozmiary i rozwój szarej strefy w 31 krajach europejskich i 5 krajach OECD w latach 2003–2011] Friedrich Schneider, <http://www.econ.jku.at/members/Schneider/files/publications/2011/ShadEcon31.pdf>

⁽²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów: Europejska agenda cyfrowa COM(2010)0245.

⁽³⁾ The Shadow Economy in Europe, 2010: Using Electronic Payment Systems to Combat the Shadow Economy [Szara strefa w Europie w 2010 r.: wykorzystywanie elektronicznych systemów płatności do zwalczania szarej strefy]/Friedrich Schneider, A.T.

Czwartek, 10 maja 2012 r.

9. podkreśla, że pomimo modernizacji i udoskonalenia systemu zarządzania nieprawidłowościami (IMS) i wzmożonej sprawozdawczości większości państw członkowskich – co wpłynęło korzystnie na jakość i wiarygodność doniesień – istnieją różnice w podejściach do procesu zgłaszania nieprawidłowości przyjętych przez państwa członkowskie; w niektórych przypadkach podejścia te stawiają pod znakiem zapytania adekwatność krajowych systemów sprawozdawczych; wzywa wszystkie państwa członkowskie do pełnego wdrożenia IMS, dalszej poprawy spełniania wymogów dotyczących sprawozdawczości oraz do szybszego zgłaszania nieprawidłowości;
10. jest nadal zaniepokojony tym, że niektóre państwa członkowskie nie używają jeszcze w pełni elektronicznego systemu sprawozdawczego; wzywa te państwa członkowskie do naprawy tej sytuacji w trybie pilnym;
11. ponownie wyraża ubolewanie z powodu poważnych wątpliwości co do jakości informacji przekazywanych przez państwa członkowskie i zaznacza, że niektóre państwa członkowskie nadal powiadamiają jedynie o nielicznych nieprawidłowościach i nadużyciach finansowych, dlatego wzywa Komisję do przekazania Parlamentowi Europejskiemu informacji o skuteczności systemów kontroli stosowanych w tych państwach członkowskich;
12. przypomina, że na mocy prawodawstwa unijnego państwa członkowskie mają obowiązek zgłaszania wszystkich nieprawidłowości nie później niż dwa miesiące po zakończeniu kwartału, w którym nieprawidłowość była przedmiotem pierwszego ustalenia administracyjnego lub sądowego, lub po uzyskaniu nowej informacji o zgłoszonej nieprawidłowości; wzywa państwa członkowskie do podjęcia wszystkich niezbędnych wysiłków, w tym usprawnienia krajowych procedur administracyjnych, na rzecz dotrzymania wymaganych terminów i zmniejszenia luki czasowej pomiędzy momentem stwierdzenia nieprawidłowości a momentem jej zgłoszenia; wzywa państwa członkowskie, aby w walce z nadużyciami przede wszystkim zapewniały ochronę pieniędzy podatników;
13. podkreśla, że niezbędne są wiarygodne dane statystyczne o poziomie nadużyć i korupcji, w szczególności związanych z przestępstwami podatkowymi i celnymi oraz zorganizowaną przestępczością w zakresie nadużyć środków unijnych; ubolewa nad tym, że pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Parlamentu Europejskiego Komisja nie przedstawiła takich danych;
14. wyraża rozczarowanie tym, że Komisja nie jest w stanie ocenić faktycznej skali nieprawidłowości i nadużyć finansowych, przez co nie można dokonać ogólnej oceny tej skali w poszczególnych państwach członkowskich ani zidentyfikować i zdyscyplinować państw członkowskich o największym poziomie nieprawidłowości i nadużyć finansowych, do czego Parlament Europejski wzywał ponownie w roku 2009;
15. zwraca uwagę, że w ciągu kilku ostatnich lat opracowano nowe techniki pomiaru korupcji i nadużyć finansowych, oraz apeluje do Komisji o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu zastosowanie tych nowych narzędzi pomiarowych i przedstawienie oceny zakresu korupcji i nadużyć finansowych przy wykorzystywaniu środków unijnych oraz w odniesieniu do sprzeniewierzenia dochodów UE; umożliwi to przeprowadzenie oceny skuteczności ochrony środków unijnych przed ich niewłaściwym wykorzystaniem oraz ochrony dochodów UE przed sprzeniewierzeniem;
16. wzywa do tego, by odpowiedzialność za opracowanie narzędzi pomiaru nadużyć finansowych i korupcji w odniesieniu do środków unijnych wzięła na siebie Komisja w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim, Europejskim Trybunałem Obrachunkowym i innymi unijnymi organami audytowymi i kontrolnymi;
17. zwraca uwagę, że w dziedzinie rolnictwa stosowana jest tzw. zasada 50/50⁽¹⁾; jest to skuteczna metoda skłaniania państw członkowskich do szybszej realizacji procedur odzyskiwania środków; wzywa Komisję do zweryfikowania, czy taki mechanizm wycofania środków może być stosowany również w innych dziedzinach (polityka spójności i instrumenty przedakcesyjne), jak również czy stosowanie tej zasady pozwoli na skrócenie terminów wycofania środków o połowę, tj. odpowiednio do dwóch i czterech lat;
18. zwraca uwagę, że w rocznym sprawozdaniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego za rok 2010 r. ustalono, że wypłaty, w przypadku których wykryto rażące błędy w sprawozdaniach finansowych za rok 2010 r., stanowiły 3,7 % wszystkich wydatków z budżetu UE, tj. około 4,5 mld EUR;

(1) Zgodnie z tą zasadą Komisja może odzyskać z budżetów państw członkowskich do 50 % niesłusznie wypłaconych środków, które nie zostały odzyskane przez okres 4 lat, a jeśli wypłaty są przedmiotem egzekucji sądowej – przez okres 8 lat. Zasada ta ma na celu usprawnienie procedury wycofania niesłusznie wypłaconych środków.

Czwartek, 10 maja 2012 r.

19. zaznacza, że w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego stwierdzono, że organy państw członkowskich przed zatwierdzeniem wypłat uzyskały wystarczające informacje, aby wykryć i poprawić przynajmniej część błędów lub ich uniknąć;

Dochody. Zasoby własne

20. przypomina, że właściwe pobieranie podatku VAT i ceł wywiera bezpośredni wpływ zarówno na gospodarkę państw członkowskich, jak i na budżet UE; podkreśla, że poprawa systemów poboru dochodów powinna mieć priorytetowe znaczenie dla wszystkich państw członkowskich, a zwłaszcza dla tych, które borykają się z największymi trudnościami w obecnej sytuacji gospodarczej;

21. podkreśla, że należy położyć nacisk na zwiększenie skuteczności poboru dochodów; podkreśla, że oszustwa podatkowe prowadzą do ogromnych strat dla budżetu UE i gospodarek państw członkowskich, co z kolei pogarsza kryzys zadłużenia; przypomina, że koszty związane z funkcjonowaniem szarej strefy ponoszą ci obywatele, których dochód jest udokumentowany i można go łatwo wysledzić;

22. zaznacza, że dane przekazane przez państwa członkowskie dotyczące nieprawidłowości w zakresie tradycyjnych zasobów własnych bardzo się różnią i dlatego też uważa, że w przypadku nieprawidłowości i nadużyć klasyfikacja w bazie danych dotyczącej zasobów własnych OWNRES nie jest w pełni wiarygodna; wzywa Komisję do ustalenia, czy możliwe jest udoskonalenie tej bazy danych w celu zapewnienia wiarygodności przekazywanych danych i możliwości ich porównania;

23. zaleca Komisji dalszą wzmoczoną pracę nad wdrażaniem strategii kontroli celnej opracowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do przywozu towarów obarczonych wysokim ryzykiem w celu lepszego wykrywania nieprawidłowości finansowych i domniemanych nadużyć związanych z tradycyjnymi zasobami własnymi;

24. wyraża zaniepokojenie tym, że przemysł – zwłaszcza papierosów – wciąż pozostaje dużym problemem UE, przyczyniającym się do utraty znaczącej ilości środków krajowych i unijnych; popiera przygotowany przez Komisję plan działania na rzecz zwalczania przemytu przez wschodnią granicę UE, jak również wyraża zadowolenie w związku z tym, że pod koniec 2010 r. odnowiono współpracę celną z Chinami i Rosją i zatwierdzono ramy strategiczne w zakresie współpracy celnej z tymi krajami;

25. z zadowoleniem przyjmuje realizację w czerwcu 2010 r. wspólnej operacji celnej państw członkowskich pod nazwą SIROCCO, koordynowanej przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), w ramach której przejęto około 40 mln papierosów, 1,2 tony tytoniu papierosowego, 7 000 litrów alkoholu oraz 8 mln innych podrabianych produktów;

26. zaznacza, że środki pochodzące z podatku od wartości dodanej (VAT) stanowią dużą część dochodów, dlatego też Komisja i państwa członkowskie muszą monitorować zarówno już istniejące, jak i dopiero kształtujące się tendencje w zakresie nadużyć finansowych i odpowiednio na nie reagować; z zadowoleniem odnosi się do przyjętej przez Komisję zielonej księgi w sprawie przyszłości podatku VAT i zachęca do przedstawiania konkretnych propozycji reformy VAT;

Straty podatku VAT

27. przypomina, że zgodnie z ekspertyzą przeprowadzoną w imieniu Komisji Europejskiej ⁽¹⁾ szacuje się, że średni ubytek VAT w UE ⁽²⁾ wynosi 12 %; zwraca szczególną uwagę na to, że ubytek VAT w Grecji i we Włoszech utrzymuje się na niepokojąco wysokim poziomie wynoszącym odpowiednio 30 % i 22 %, przy czym kraje te przechodzą obecnie niezwykle poważny kryzys zadłużenia, a ich sytuacja zagraża stabilności gospodarczej całej UE-27;

⁽¹⁾ Badanie mające na celu liczbowe określenie i analizę ubytku podatku VAT w 25 państwach członkowskich UE przeprowadzone w imieniu Komisji przez firmę Reckon LLP.

⁽²⁾ Różnica pomiędzy faktycznymi wpływami z podatku VAT a kwotą, którą państwa członkowskie teoretycznie powinny uzyskać na podstawie stanu ich gospodarek.

Czwartek, 10 maja 2012 r.

28. podkreśla, że oprócz przypadków unikania opodatkowania oraz strat będących wynikiem niewypłacalności podatników źródłem ubytku podatku VAT są również nadużycia finansowe; podkreśla ponadto, że straty podatku VAT sięgające miliardów euro są rekompensowane głównie dzięki środkom oszczędnościowym dotyczącym tych obywateli UE, których dochód można łatwo wysledzić;

29. zwraca uwagę, że od momentu wprowadzenia modelu poboru podatku VAT pozostaje on niezmienny; podkreśla, że model ten jest przestarzały, zważywszy na liczne zmiany, jakie w międzyczasie zaszły w środowisku technologicznym i gospodarczym;

Straty celne

30. podkreśla, że przychody z ceł są ważną częścią tradycyjnych zasobów własnych UE (TOR), a także źródłem przychodu rządów UE, które przeznaczają 25 % tego przychodu na pokrycie kosztów poboru ceł; ponownie podkreśla, że skuteczne zapobieganie nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym na tym obszarze sprzyja ochronie interesów finansowych Unii oraz wywiera istotny wpływ na rynek wewnętrzny, eliminując niesprawiedliwą przewagę podmiotów gospodarczych, które unikają ceł, nad podmiotami, które wywiązują się ze swoich zobowiązań w tym zakresie;

31. podkreśla, że właściwe funkcjonowanie urzędów celnych ma bezpośredni wpływ na obliczanie podatku od wartości dodanej;

32. w tym kontekście przypomina, że ETO w swoim sprawozdaniu specjalnym nr 13/2011 ⁽¹⁾ ustalił, że samo stosowanie procedury celnej 42 ⁽²⁾ przyczyniło się w 2009 r. do obliczonych na zasadzie ekstrapolacji strat wynoszących 2 200 mln EUR ⁽³⁾ w siedmiu państwach członkowskich zbadanych przez Trybunał, co stanowi 29 % teoretycznie należnego podatku VAT od podstawy opodatkowania dla wszystkich przywozów dokonanych w ramach procedury celnej 42 w 2009 r. w tych państwach;

33. przypomina, że ETO stwierdził poważne uchybienia podczas kontroli uproszczonych procedur celnych, które stanowią 70 % wszystkich procedur celnych; zwraca uwagę, że uchybienia te doprowadziły do nieuzasadnionych strat dla budżetu Unii oraz do naruszenia zasad określonych w ramach polityki handlowej UE; podkreśla, że stwierdzone uchybienia obejmowały między innymi niską jakość kontroli lub ich niedostateczne udokumentowanie oraz niewielkie wykorzystanie technik automatycznego przetwarzania danych służących przeprowadzaniu kontroli podczas realizacji procedur uproszczonych;

Wydatki

Rolnictwo

34. zaznacza, że w roku 2010 liczba zgłoszonych przypadków nieprawidłowości i domniemanych nadużyć finansowych uległa zwiększeniu – podobnie jak związany z tym wpływ finansowy – z 13 mln EUR w 2009 r. do 69 mln EUR w 2010 r.;

35. ubolewa nad tym, że sytuacja związana z ogólną liczbą odzyskanych środków jest wciąż niezadowalająca: w ciągu roku budżetowego 2010 państwa członkowskie odzyskały 175 mln EUR – 42 % długów w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) z 2007 r. i późniejszych lat; łączna kwota, jaką organy krajowe muszą jeszcze odzyskać od beneficjentów na koniec roku budżetowego 2010 r., wyniosła 1,2 mld EUR, przy czym tylko 300 mln EUR zostało wpłaconych przez państwa członkowskie do budżetu UE w ramach zasady 50/50; ubolewa nad tym, że Komisja nie odniosła się do wezwania Parlamentu Europejskiego i w sprawozdaniu za rok 2010 w sprawie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej nie przekazała Parlamentowi Europejskiemu informacji o postępach w tej dziedzinie; powtórnie wzywa Komisję do przedsięwzięcia wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia skutecznego systemu odzyskiwania środków i do informowania Parlamentu Europejskiego;

⁽¹⁾ Sprawozdanie specjalne ETO nr 13/2011 pt. „Czy mechanizmy kontrolne stosowane w procedurze celnej 42 zapobiegają uchylaniu się od podatku VAT i umożliwiają wykrycie takich przypadków?”.

⁽²⁾ Procedura celna 42 to mechanizm, który wykorzystuje importer w celu uzyskania zwolnienia z podatku VAT, gdy przywożone towary mają zostać przewiezione do innego państwa członkowskiego. Podatek VAT jest należny w państwie członkowskim przeznaczenia.

⁽³⁾ Z czego straty w wysokości 1 800 mln EUR poniosło siedem wybranych do kontroli państw członkowskich, zaś straty w wysokości 400 mln EUR – 21 państw członkowskich przeznaczenia dla przywiezionych towarów w zbadanej próbie.

Czwartek, 10 maja 2012 r.

36. ubolewa nad tym, że niektóre państwa członkowskie w 2010 r. nie zgłosiły nieprawidłowości w ustalonym terminie; zgadza się z Komisją, że państwa członkowskie muszą dbać o poprawę jakości przekazywanych informacji; przypomina, że Finlandia, Austria i Holandia zobowiązały się do spełniania wymogów dotyczących sprawozdawczości, i wzywa Komisję, aby w sprawozdaniu rocznym w sprawie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej i zwalczania nadużyć finansowych uwzględniła informację o postępach poczynionych przez te państwa członkowskie w roku 2011;

37. jest zaniepokojony tym, że w 2010 r. Włochy i państwa członkowskie UE-12 uznały ponad 90 % zgłoszonych przypadków nieprawidłowości za „domniemane nadużycia”; wzywa państwa członkowskie do podjęcia wszystkich koniecznych środków, w tym ścisłej współpracy z instytucjami europejskimi, aby zlikwidować wszystkie przyczyny prowadzące do nadużyć dotyczących funduszy UE;

38. wyraża zaniepokojenie podejrzaniem niską liczbą przypadków nadużyć finansowych zgłaszanych przez Francję, Niemcy, Hiszpanię i Wielką Brytanię, zwłaszcza biorąc pod uwagę ich wielkość i otrzymane wsparcie finansowe, co zostało opisane w sprawozdaniu Komisji w sprawie ochrony interesów finansowych UE; jest zdania, że rodzi to uzasadnione obawy co do przestrzegania zasad sprawozdawczości; apeluje do Komisji o uwzględnienie szczegółowych informacji na temat zgłoszonej przez te państwa zastosowanej metody oraz ich zdolności wykrywania nadużyć; ponownie wzywa Komisję do uważnego monitorowania skuteczności systemów nadzorczych i kontrolnych stosowanych w państwach członkowskich i dopilnowania, aby informacja o poziomie nieprawidłowości odzwierciedlała rzeczywisty stan rzeczy; wzywa Komisję, aby w sprawozdaniu w sprawie ochrony interesów finansowych UE uwzględniła informację o działaniach podjętych w tej dziedzinie w roku 2011;

Polityka spójności

39. jak wynika z danych przedstawionych w sprawozdaniu za rok 2010 w sprawie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej, około 70 % wszystkich zgłoszonych przypadków nieprawidłowości było związanych z polityką spójności, a stopa odzysku w dziedzinie polityki spójności w 2010 r. była najwyższa (ponad 60 %); zaznacza, że przedstawione dane nie pozwalają na obiektywną ocenę faktycznego poziomu nieprawidłowości i nadużyć w tej dziedzinie, ponieważ spora część zgłoszonych nieprawidłowości lub nadużyć finansowych może być związana z wdrożeniem IMS w 2009 r.;

40. z zadowoleniem przyjmuje informację o postępach poczynionych w 2010 r. w zakresie odzyskania środków w związku z okresem programowania 2000–2006, stanowiących 70 % niesłusznie wypłaconych środków, co przekłada się na 2,9 mld EUR, w porównaniu ze stopą odzysku w roku 2009, która wyniosła 50 %;

41. zaznacza, że w roku 2010 Dania, Francja, Malta, Holandia, Szwecja i Słowenia nie zgłosiły żadnego przypadku naruszenia w tej dziedzinie, co może świadczyć o niewłaściwej realizacji IMS; jest zaniepokojony niską stopą odzysku na Węgrzech, w Czechach i Słowenii (około 20 % i poniżej); wzywa Komisję do podjęcia działań w celu wyjaśnienia przyczyn i poinformowania Parlamentu Europejskiego o poczynionych postępach w przyszlórocznym sprawozdaniu w sprawie ochrony interesów finansowych UE;

42. zwraca uwagę, że zgodnie z danymi przedstawionymi w sprawozdaniu za rok 2010 w sprawie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej w analizie najczęściej zgłaszanych kategorii nieprawidłowości wykazano, że nieprawidłowości są zazwyczaj wykrywane w fazie wdrożeniowej projektu i że największe skutki finansowe odnotowuje się na etapach selekcji i zamówień publicznych; podkreśla, że dzięki przejrzystemu, jasnemu i elastycznemu systemowi zamówień publicznych aktywniej korzystającemu z elektronicznego systemu zamówień publicznych i określeniu ogólnych zasad realizowania zamówień publicznych na szczeblu UE można doprowadzić do skuteczniejszego wykorzystania środków krajowych i unijnych; oczekuje, że Komisja skutecznie wprowadzi reformę systemu zamówień publicznych;

Czwartek, 10 maja 2012 r.

Fundusze przedakcesyjne

43. wyraża zaniepokojenie tym, że fundusze przedakcesyjne charakteryzuje najniższa stopa odzysku w zakresie wydatków: w 2010 r. stopa ta osiągnęła zaledwie 10 % w porównaniu z 27 %; z zaniepokojeniem stwierdza, że w latach 2002–2006 stopa odzysku nadal była niska (około 30 %), zwłaszcza w Bułgarii, Turcji, na Litwie i Łotwie, wzywa zatem Komisję do podjęcia działań, aby kraje beneficjenci wyjaśniły przyczyny niskiej stopy odzysku, poprawiły swoje wyniki i uzupełniły brakujące informacje o zakończonych procedurach odzyskiwania środków;

44. zaznacza, że podobnie jak w 2009 r., większość przypadków nieprawidłowości i nadużyć finansowych stanowią przypadki związane z wykorzystaniem środków z funduszu SAPARD w Rumunii i Bułgarii; wyraża jednak zadowolenie w związku z tym, że w Bułgarii odnotowano duży postęp związany z umocnieniem krajowych systemów kontrolnych, zilustrowany faktem, że w roku 2010 większość przypadków nieprawidłowości i domniemanych nadużyć finansowych została wykryta nie przez zewnętrznych, lecz wewnętrznych lub krajowych kontrolerów i weryfikatorów; ubolewa nad tym, że w Rumunii większość przypadków nieprawidłowości i domniemanych nadużyć finansowych wykryto podczas inspekcji przeprowadzanych przez służby UE lub na ich wniosek; wzywa Komisję do ścisłej współpracy z rumuńskimi władzami w celu poprawy tej sytuacji;

45. z zadowoleniem przyjmuje cel Komisji, jakim jest wspieranie nowych krajów beneficjentów (Turcji, Chorwacji, byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii i Czarnogóry) w ich wysiłkach na rzecz wdrożenia systemu zarządzania nieprawidłowościami;

OLAF

46. przypomina, że konieczne jest dalsze umacnianie niezależności, sprawności i skuteczności działania OLAF-u;

47. wzywa Komisję i państwa członkowskie do skutecznej i terminowej realizacji zaleceń OLAF-u przedstawionych w wyniku przeprowadzonego dochodzenia;

48. uważa, że państwa członkowskie powinny być zobowiązane do składania corocznych sprawozdań na temat działań następczych w związku ze sprawami przekazywanymi ich organom sądowym przez OLAF, uwzględniających sankcje karne i finansowe nakładane w tych sprawach;

Zamówienia publiczne, większa przejrzystość i walka z korupcją

49. wzywa Komisję, właściwe agencje unijne i państwa członkowskie do przedsięwzięcia środków i udostępnienia zasobów mających na celu zagwarantowanie, że przy wykorzystywaniu funduszy UE nie będzie dochodziło do korupcji, a także wzywa do przyjęcia odstraszczonej sankcji w przypadku stwierdzenia korupcji i nadużyć oraz do częstszego stosowania konfiskaty majątku pochodzącego z przestępstw związanych z nadużyciem finansowym, oszustwem podatkowym i praniem pieniędzy;

50. podkreśla, że w komunikacie Komisji z 2011 r. zatytułowanym „Zwalczanie korupcji w UE” oszacowano, iż straty w wyniku korupcji w UE wynoszą 120 mld EUR rocznie, co powoduje szkody finansowe, ogranicza finanse publiczne i podważa zaufanie do instytucji demokratycznych; podkreśla ponadto, że w rezolucji Parlamentu z 2011 r. w sprawie wysiłków UE w walce z korupcją stwierdzono, że korupcja prowadzi do niewłaściwego wykorzystywania pieniędzy publicznych ogółem i środków UE pochodzących od podatników oraz powoduje zakłócenia rynku; wzywa – zgodnie z wyżej wspomnianym oświadczeniem pisemnym – Komisję i odpowiednie organy Unii do dopilnowania, by przy wykorzystywaniu funduszy UE nie dochodziło do korupcji;

51. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Parlamentu Europejskiego w sprawie powołania komisji specjalnej ds. przestępczości zorganizowanej, korupcji i prania pieniędzy;

52. z zadowoleniem przyjmuje ratyfikowanie przez Maltę w dniu 20 stycznia 2011 r. Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych UE; ubolewa, że Republika Czeska nie ratyfikowała jeszcze wspomnianej konwencji i zachęca to państwo członkowskie do jak najszybszej naprawy tej sytuacji; zachęca również Estonię do ratyfikowania protokołu z dnia 29 listopada 1996 r. w sprawie wykładni Konwencji w trybie prejudycjalnym przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich;

Czwartek, 10 maja 2012 r.

53. przypomina, że program Herkules II jest instrumentem finansowym zarządzanym przez Komisję (OLAF) w dziedzinie ochrony interesów finansowych UE i zapobiegania działalności przestępczej godzącej w interesy finansowe UE, w tym przemytowi papierosów; zauważa, że w ocenie śródkresowej programu Herkules II potwierdzono jego wartość dodaną; jest zdania, że w ramach kolejnego programu zastępującego program Herkules II, tj. programu Herkules III, powinno się kontynuować ulepszanie wyposażenia technicznego w państwach członkowskich, finansować dostęp do baz danych istotnych z punktu widzenia dochodzeń prowadzonych przez władze państw członkowskich i OLAF oraz zwalczać przemyt i nielegalną produkcję papierosów zgodnie z prawnie wiążącymi umowami z producentami wyrobów tytoniowych;

54. ponownie wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania, wdrożenia i okresowej oceny jednolitych systemów zamówień publicznych celem zapobiegania nadużyciom i korupcji, do zdefiniowania i wdrożenia jasnych warunków uczestnictwa w zamówieniach publicznych oraz kryteriów, według których podejmowane są decyzje w sprawie zamówień, jak również do przyjęcia i wdrożenia systemów przeglądu decyzji w sprawie zamówień publicznych na szczeblu krajowym, do zapewnienia przejrzystości i odpowiedzialności w zakresie finansów publicznych oraz do przyjęcia i wdrożenia systemów zarządzania ryzykiem i systemów kontroli wewnętrznej;

55. z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie w styczniu 2011 r. zielonej księgi Komisji w sprawie modernizacji polityki UE w dziedzinie zamówień publicznych zatytułowanej „W kierunku zwiększenia skuteczności europejskiego rynku zamówień”; zauważa, że sprawozdanie z oceny tych konsultacji zostało przyjęte pod koniec czerwca 2011 r. oraz że w grudniu 2011 r. Komisja przyjęła zawarte w nim wnioski dotyczące zmiany podstawowych przepisów UE w dziedzinie zamówień publicznych (dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE);

Dalsze działania

56. zwraca się do Komisji o poinformowanie Parlamentu o innych wskaźnikach, źródłach lub metodach – oprócz informacji przekazywanych przez osoby ujawniające nieprawidłowości lub informatorów – których może on użyć w celu określenia obszarów związanych z finansowaniem UE lub dochodami UE, w których dochodzi do licznych nadużyć;

57. wzywa Komisję do ochrony i propagowania niezależnego dziennikarstwa śledczego, które jest kluczowym elementem walki z przestępczością, oszustwem i korupcją w odniesieniu do środków europejskich;

58. wzywa Komisję do oceny, czy zbadane przypadki nadużyć finansowych zgłoszonych przez osoby ujawniające nieprawidłowości lub informatorów odpowiadają obszarom, w odniesieniu do których na podstawie niezależnych kryteriów lub wskaźników szacuje się, że może wystąpić wysoki poziom nadużyć finansowych; jeśli tak się nie dzieje, wzywa Komisję do oceny innych metod wszczynania dochodzenia na obszarach, gdzie domniemane nadużycia finansowe są ukrywane w imię „przestępczego prawa do milczenia”, które uniemożliwia wyjawianie informacji przez osoby ujawniające nieprawidłowości lub informatorów;

59. z uwagi na sytuację, która utrzymuje się od wielu lat, czyli fakt, że państwa członkowskie nie przekazują informacji w terminie lub przekazane informacje są nieścisłe i nie nadają się do porównania, co uniemożliwia dokonanie obiektywnej oceny rzeczywistej skali nadużyć finansowych w państwach UE, a także z uwagi na fakt, iż Parlament Europejski, Komisja i OLAF nie są w stanie należycie wypełniać swoich funkcji związanych z oceną sytuacji i udzielaniem dalszych zaleceń podkreśla, że taka sytuacja nie może być tolerowana, i wzywa Komisję do wzięcia pełnej odpowiedzialności za odzyskanie niesłusznie wypłaconych środków od państw członkowskich i do gromadzenia wymaganych jednolitych i porównywalnych danych oraz ustanowienia zasad sprawozdawczości we wszystkich państwach członkowskich;

*

* *

60. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, Komitetowi Nadzoru OLAF-u i OLAF-owi.